

REGIONAAL RISICOPROFIEL

2020

**VEILIGHEIDSREGIO'S FLEVOLAND
& GOOI EN VECHTSTREEK**

Inhoud

Managementsamenvatting.....	3
Prioritaire risico's	4
Overige prioritaire risico's.....	5
1. Inleiding.....	6
1.1 Doel van het regionale risicoprofiel	6
1.2 Systematiek	6
2. Kenmerken Flevoland & Gooi en Vechtstreek.....	7
De regio's in cijfers.....	8
De regio's in beeld.....	8
3. Risico's uit omliggende veiligheidsregio's	9
4. Toekomstige ontwikkelingen	10
5. Risicobeeld en scenario's.....	11
5.1 Impact- en waarschijnlijkheidsbeoordeling	11
5.2 Risicodiagram.....	12
5.3 Verschillen tussen beide veiligheidsregio's.....	13
5.4 Prioritering van de risico's.....	14
Prioritaire risico's uit het risicodiagram.....	14
Overige prioritaire risico's	14

Managementsamenvatting

Kader

De Veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek hebben te maken met meerdere risico's op het gebied van fysieke veiligheid. Gekeken naar de risico's zijn er zowel overeenkomsten als verschillen tussen de beide veiligheidsregio's. Het regionaal risicoprofiel 2020 omvat een overzicht van risicovolle situaties die tot een ramp of crisis kunnen leiden, met daarin de mogelijke gevolgen verwerkt. Op basis van de huidige inzichten geeft het de verwachte risico's voor de komende jaren weer.

De beide veiligheidsregio's beschikken over één gezamenlijk crisisplan, één veiligheidsbureau, één organisatie bevolkingszorg, één bureau GHOR en één operationele hoofdstructuur. Om als veiligheidsregio's samen een adequaat beleid te kunnen voeren, moet er inzicht in de risico's zijn, zowel in de eigen regio's als direct daarbuiten..

Conform de Wet veiligheidsregio's (art. 14) stelt het bestuur van de veiligheidsregio minimaal één keer per vier jaar een regionaal beleidsplan vast. Dit regionaal risicoprofiel zal als bron dienen hiervoor, waarbij aansluiting is gezocht bij de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel¹ en het Nationaal Veiligheidsplan. In de handreiking wordt uitgegaan van 25 crisistypen binnen 7 maatschappelijke thema's. Het aantal maatschappelijke thema's en crisistypen mag gezien worden als limitatief. Dit is nodig om de vergelijkbaarheid en uitwisselbaarheid van informatie tussen de regio's te waarborgen. De meeste crisistypen zijn uitgesplitst in incidenttypen, deze zijn niet limitatief. Dit regionaal risicoprofiel gaat uit van realistische (maatgevende) grootschalige incidenten (crises) met méér dan lokale impact en een bovenlokaal of zelfs (boven)regionaal effect.

Conform de Wet veiligheidsregio's (art. 15 lid 3 en 4) moet het regionaal risicoprofiel, voorafgaand aan de vaststelling door het Algemeen Bestuur, worden overlegd aan de raden van de deelnemende gemeenten zodat zij aanvullingen kunnen doen en moet een zienswijze worden gevraagd aan de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en de besturen van de betreffende waterschappen.

Verantwoordelijkheid Veiligheidsregio's en gemeenten

De gemeenten hebben de integrale zorg voor veiligheid en gezondheid van zijn inwoners, de veiligheidsregio de integrale zorg voor hulpverlening op het moment dat de risico's tot uitdrukking (kunnen) komen.

¹ De Handreiking Regionaal Risicoprofiel biedt veiligheidsregio's een uniforme methodiek om een risicoprofiel op te stellen waardoor deze onderling vergelijkbaar zijn. Een uniforme aanpak is een belangrijke randvoorwaarde voor de Rijksoverheid om regie te kunnen voeren op de nationale veiligheid. Met de Handreiking Regionaal Risicoprofiel is nauw aangesloten op de methode van de Nationale Risicobeoordeling en er kan een direct verband worden gelegd tussen nationale en regionale analyses.

Prioritaire risico's

Voor de relevante incidenttypen zijn scenario's uitgewerkt en deze zijn op impact en waarschijnlijkheid beoordeeld in brede expertsessies. De incidenttypen die niet verder uitgewerkt zijn, hebben te weinig relevantie voor één of beide regio's of worden voldoende afgedekt door andere wel uitgewerkte scenario's.

Op basis hiervan zijn 15 incidenttypen als prioritair naar voren gekomen en deze zijn voor zover mogelijk geclusterd voor de veiligheidsregio's Flevoland & Gooi en Vechtstreek. De verschillen én overeenkomsten tussen de beide veiligheidsregio's zijn duidelijk herkenbaar in beeld gebracht. Dit geheel heeft geresulteerd in een overzicht weergegeven in het risicodiagram op pagina 12.

Risicodiagram

Op basis van de impact en waarschijnlijkheid is in het risicodiagram te zien welke risico's hoger en welke lager scores. Op basis hiervan is de onderstaande prioritering opgesteld waarbij het meest risicovolle thema bovenaan staat. Tussen haakjes staat de risico-volgorde uit het risicodiagram waarbij 1 het hoogste risico is.

Gezondheid

Ziektegolf besmettelijke ziekte (1)

Sociaal Maatschappelijke omgeving

Maatschappelijke onrust (2) en Paniek in menigte (4)

Meervoudige aanslag (7) en Gewelddadige eenling (9)

Natuurlijke omgeving – Extreme weersomstandigheden

Koude golf (G&V 6, FL 3) / Storm en Wind (3) en Hittegolf (G&V 9, FL 8)

Technologische omgeving – Incidenten met giftige stof in de open lucht

Wegongeval giftige stof (5)

Verkeer en vervoer – Incidenten op land

Incident wegverkeer personenvervoer (9)

Gebouwde omgeving – Branden in kwetsbare objecten

Brand in gebouwen met niet- of verminderd zelfredzame personen (G&V 6, FL 11)

Vitale infrastructuur en voorzieningen

Uitval spraak en data (G&V 11, FL 8), Uitval Elektra (10) en Cyberaanval (11)

Natuurlijke omgeving – Dierziekten

Ziektegolf dierziekte (FL 12)

Bovenstaande zijn de risico's die verwacht worden te kunnen optreden in Flevoland en/of Gooi en Vechtstreek. Deze risico's zullen de basis vormen voor het regionaal beleidsplan. In het regionaal beleidsplan wordt beleid geschreven gericht op:

- de mogelijkheden om risico's te voorkomen of te reduceren (risicobeheersing);
- het verbeteren van het repressieve optreden van de veiligheidsregio's en haar partners (crisisbeheersing).

Op basis van beïnvloedingsanalysen kan vervolgens uitvoering gegeven worden aan bijvoorbeeld regionale risicocommunicatie, vakbekwaamheid en incident- en rampenbestrijdingsplannen. Ook kunnen partners gestimuleerd worden tot uitvoering.

Overige prioritaire risico's

Naast de risico's die als prioritair naar voren komen, zijn er een drietal regionale risico's waar aandacht aan besteed moet worden in de komende jaren.

Overstromingsrisico's

Dit risico is opgenomen in het regionaal risicoprofiel maar wordt gezien de onwaarschijnlijkheid niet gezien als een prioritair risico. Het risico blijft echter aanwezig en de gevolgen zijn desastreus. Beide regio's kunnen getroffen worden door overstromingen en met name Gooi en Vechtstreek is gevoelig voor overstromingen vanuit buurregio's. Mede doordat het risico reëel blijft wordt er op dit moment al nauw samengewerkt met de beide waterschappen in het project Water en Evacuatie vanuit het Veiligheidsberaad. Ook vindt intensieve samenwerking plaats binnen de Stuurgroep Crisisbeheersing (Dreigende) Overstroming Randstad (SCOR) voor de regio Gooi en Vechtstreek.

Ondanks dat het risico van overstromingen niet als prioritair gewaardeerd wordt, wordt geadviseerd de huidige inzet en samenwerking op dit thema te continueren en in te blijven zetten op samenwerking.

Risico's van de energietransitie

Het begrip energietransitie omvat vele ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld zonneparken en energieopslagsystemen, maar ook voertuigen op waterstof en energie opwekking door biomassa. Specifieke scenario's omtrent de energietransitie zijn niet opgenomen in het risicoprofiel maar de ontwikkeling hiervan heeft wel impact op de risico's binnen de regio.

Ondanks dat dit risico niet als apart scenario beschreven is en daarmee niet terugkomt als prioritair risico, wordt geadviseerd dit thema wel als prioritair te beschouwen. Dit risico is nieuw voor beide regio's en hierdoor zullen de ontwikkelingen op de voet gevolgd moeten worden. De risico's bevinden zich zowel op het vlak van energieopwekking als van -opslag en transport, maar ook bij het uiteindelijk gebruik. Gezien de toename in het gebruik van alternatieve energie verhoogt ook de kans op een bijbehorend incident.

Risico van luchtvaartincidenten voor Flevoland

Het plan is om in de nabije toekomst Lelystad Airport open te stellen gesteld voor middelgrote passagiersvliegtuigen met uiteindelijk maximaal 45.000 vliegbewegingen per jaar. De voorbereidingen hiervoor zijn al gestart en ook de Veiligheidsregio Flevoland is hier nauw bij betrokken.

Ondanks dat in dit plan nog geen rekening gehouden wordt met deze geplande eindsituatie, is het risico met betrekking tot luchtvaartincidenten een incidenttype om mee te nemen in het regionaal risicoprofiel. Het landen en opstijgen van middelgrote passagiersvliegtuigen is een nieuw risico voor beide regio's en Veiligheidsregio Flevoland zal zich dan ook moeten prepareren op grootschalige luchtvaartincidenten. Naast het risico van luchtvaartongevallen zal de openstelling voor middelgrote passagiersvliegtuigen gevolgen hebben voor andere incidenttypen uit dit regionaal risicoprofiel zoals het vervoer van brandbare vloeistoffen en terrorisme.

1. Inleiding

1.1 Doel van het regionale risicoprofiel

Het regionale risicoprofiel dient verschillende doelen:

- het is de basis voor het beleidsplan van beide veiligheidsregio's;
- het faciliteert bestuurders in het nemen van besluiten over risicobeheersing;
- het biedt waardevolle informatie voor de hulpverleningsdiensten voor crisisbeheersing;
- het stelt de veiligheidsregio in staat de operationele prestaties van de crisisbeheersings-organisatie af te stemmen op de aanwezige risico's;
- het vormt de basis voor risicocommunicatie, ter bevordering van zelfredzaamheid en het vergroten van handelingsperspectieven van inwoners.

Het regionale risicoprofiel bestaat uit:

- een inventarisatie van scenario's die zich binnen onze regio's voor kunnen doen;
- een analyse van impact en waarschijnlijkheid van de meest risicovolle scenario's.

1.2 Systematiek

Om tot dit regionaal risicoprofiel te komen zijn de volgende 4 fasen uitgevoerd inclusief het consultatietraject en de vaststelling. De 5^e fase heeft betrekking op het beleidsplan en de beïnvloedingsanalyses, de 6^e fase op de actualisatie. De systematiek volgt uit de landelijke handreiking regionaal risicoprofiel. Voor een verdere uitleg van de systematiek, zie bijlage I.

Fase 1 Risico-inventarisatie

De eerste stap is inzicht krijgen in de aanwezige risico's binnen en direct buiten de veiligheidsregio's. Daarnaast is een toekomstverkenning gedaan naar de ontwikkelingen die het risicobeeld kunnen beïnvloeden.

Fase 2 Risicobeeld en scenario's

Door de inventarisatie is het risicobeeld ontstaan en zijn relevante risico's verder uitgewerkt.

Fase 3 Impact- en waarschijnlijkheidsbeoordeling

Hierna heeft de risicoanalyse plaatsgevonden waarbij de impact en waarschijnlijkheid zijn bepaald voor de uitgewerkte scenario's. Ook wordt gekeken welke capaciteit er beschikbaar is voor de bestrijding van rampen- en crises, zie bijlage V.

Fase 4 Consultatie en zienswijzen

Het concept regionaal risicoprofiel wordt voorgelegd aan gemeenteraden, politie, het OM en waterschappen. De zienswijzen worden als bijlagen toegevoegd aan dit regionaal risicoprofiel (zie bijlage VII). Vervolgens zal het risicoprofiel door het bestuur van beide veiligheidsregio's vastgesteld worden.

Fase 5 Regionaal beleidsplan en beïnvloedingsanalyses

Het regionaal risicoprofiel is een belangrijke bron voor het regionaal beleidsplan. Voor de geprioriteerde risico's zal bekeken worden welke beïnvloedingsmaatregelen al genomen worden en welke nog genomen kunnen worden.

Fase 6 Dynamische actualisatie

Om het risicoprofiel dynamisch te houden zal deze met regelmaat geëvalueerd worden.

2. Kenmerken Flevoland & Gooi en Vechtstreek

De Veiligheidsregio Flevoland is de enige veiligheidsregio van de provincie Flevoland en de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek is één van de 6 veiligheidsregio's in de provincie Noord-Holland. Flevoland bestaat uit 6 gemeenten en Gooi en Vechtstreek uit 7 gemeenten. De Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek is de kleinste veiligheidsregio van Nederland.

Flevoland ligt, met uitzondering van Urk en Schokland, volledig onder NAP en de Vechtstreek ligt ook onder NAP. Beide regio's zijn daarmee gevoelig voor overstroming. Daarnaast beschikt Gooi en Vechtstreek over een groot deel brandbare natuur (bos en heide). Door de aanwezigheid van veel agrarische bedrijven in Flevoland is het risico op dierziekten daar in hoge mate aanwezig.

In beide regio's bevinden zich meerdere objecten met (zeer) kwetsbare personen, zoals ziekenhuizen, zorginstellingen en kinderdagverblijven, waar zich verminderd en/of niet zelfredzame personen bevinden. Daarnaast zijn er theaters, bioscopen, studio's, zalencentra en recreatiegebieden aanwezig waar grote groepen personen samenkomen. Flevoland heeft twee penitentiaire inrichtingen. In beide regio's vindt vergrijzing plaats, waardoor ouderen vaker en langer thuis blijven wonen.

In de beide veiligheidsregio's zijn verschillende industrieterreinen aanwezig, waar een grote brand of ongeval met gevaarlijke stoffen plaats kan vinden. Ook lopen er snelwegen, spoorlijnen, vaarwegen en buisleidingen door de regio's, waarover en waardoor transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Vitale infrastructuur is van het grootste belang voor heel Nederland en beide regio's zijn hierop geen uitzondering. Zelfs tijdelijke verstoring of uitval hiervan kan verstrekkende gevolgen hebben.

Gooi en Vechtstreek heeft een klein vliegveld in Hilversum met een onverharde baan, slechts geschikt voor kleine vliegtuigen. Hierdoor is de kans op een ramp zeer klein. Flevoland beschikt eveneens over een vliegveld, maar deze heeft een verharde baan. Op dit moment vliegen hier eveneens slechts kleine vliegtuigen, waardoor de kans op een ramp eveneens zeer klein is. In de nabije toekomst wordt Lelystad Airport opengesteld voor commerciële vluchten met uiteindelijk maximaal 45.000 vliegbewegingen per jaar. In dit plan wordt nog geen rekening gehouden met deze eindsituatie. In beide regio's vindt veel waterrecreatie plaats. Over de snelwegen en spoorlijnen vindt vervoer van personen plaats en Flevoland heeft een spoortunnel die onder het Drontermeer door naar Veiligheidsregio IJsselland loopt.

Gezondheid is net als vitale infrastructuur van groot belang voor geheel Nederland en de bedreiging hiervan is ook voor beide regio's een reëel risico.

Flevoland beschikt over twee grote evenemententerreinen. In beide regio's vinden daarnaast meerdere evenementen in bebouwd gebied plaats waar eveneens relatief grote aantallen bezoekers op af komen.

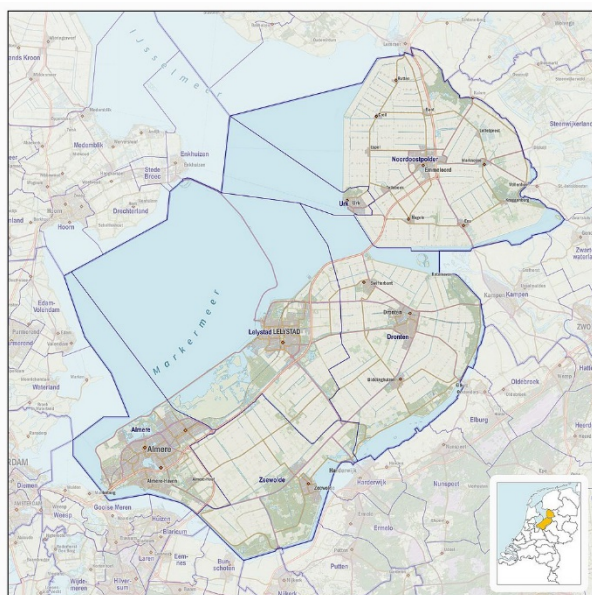
De regio's in cijfers

	Bevolking aantal	Oppervlakte km2	Inwoners per km2 land	Oppervlakte % land	Oppervlakte % water	Woningen per km2 land	Oppervlakte cultuurgrond	Totale weglengte km
Flevoland								
Almere	207.904	248,77	1609,29	51,93%	48,07%	651	9,14%	1121
Dronten	40.815	423,89	122,36	78,69%	21,31%	51	71,63%	628
Lelystad	77.893	765,45	338,19	30,09%	69,91%	143	43,95%	725
Noordoostpolder	46.849	593,47	102,25	77,20%	22,80%	44	79,62%	822
Urk	20.776	111,86	1579,92	11,76%	88,24%	492	42,15%	97
Zeewolde	22.309	268,86	90,24	91,95%	8,05%	35	70,62%	402
totaal	416.546	2.412	640	56,94%	43,06%	236	52,85%	3.795

Gooi en Vechtstreek								
Blaricum	11.202	15,56	1008,28	71,40%	28,60%	445	16,45%	94
Gooise Meren	57.715	75,22	1387,71	55,29%	44,71%	637	22,42%	328
Hilversum	90.238	46,35	1978,47	98,40%	1,60%	928	8,45%	349
Huizen	41.273	23,32	2610,56	67,80%	32,20%	1.194	0,48%	191
Laren	11.195	12,41	902,10	100,00%	0,00%	425	0,00%	92
Weesp	19.334	24,16	848,35	94,33%	5,67%	395	43,40%	97
Wijdmeren	24.013	76,36	504,47	62,34%	37,66%	225	28,83%	147
totaal	254.970	273	1.320	78,51%	21,49%	607	17,15%	1.298

Centraal Bureau voor de Statistiek, 1-1-2019

De regio's in beeld

Aalst, 2019

3. Risico's uit omliggende veiligheidsregio's

In het regionaal risicoprofiel wordt aandacht besteedt aan grensoverschrijdende risico's uit omliggende veiligheidsregio's die ons redelijkerwijs kunnen raken. Dit geldt tot maximaal 15 kilometer van de grens. De aangrenzende veiligheidsregio's zijn:

- Fryslân (2);
- IJsselland (4);
- Noord- en Oost-Gelderland (6);
- Gelderland-Midden (7);
- Utrecht (9);
- Noord-Holland Noord (10);
- Zaanstreek-Waterland (11);
- Amsterdam-Amstelland (13).

Omdat incidenten binnen de natuurlijke omgeving zich niet aan grenzen van regio's houden, hebben meerdere crisistypen een regio-overschrijdend karakter. Dit geldt onder andere bij overstromingen, natuurbranden en dierziekten.

Een zeer grote brand of instorting direct over de grens zal naar verwachting eveneens effecten hebben die niet stoppen bij de regiogrens. Denk hierbij aan rookverspreiding en opvang van slachtoffers.

Het vervoer van gevaarlijke stoffen vindt zowel binnen als buiten onze regio's plaats. De effecten kunnen dan ook snel grensoverschrijdend zijn. Dit geldt ook voor de effecten van een ramp bij bedrijven met gevaarlijke stoffen.

Ook de vitale infrastructuur heeft een sterk grensoverschrijdend karakter. Uitval en verstoring hiervan heeft grote effecten, ook wanneer de bron hiervan buiten de regio's ligt.

De effecten van verkeers- en vervoersincidenten zijn eveneens grensoverschrijdend door de stremming van het overige vervoer.

Binnen het thema gezondheid behoort ook het risico van een pandemie of een epidemie. De verspreiding kan onder andere continuïteitsproblemen tot gevolg hebben.

Naast bovenstaande risico's, bestaan er risico's die impact op onze regio's kunnen hebben, ondanks dat de bron verder weg ligt. Dit geldt onder andere voor overstromingsrisico's waarbij één of beide regio's als opvang- of doorvoerregio dienst moet doen. Daarnaast is in een zeer klein deel van de Noordoostpolder en Dronten Jodiumprofylaxe verspreid onder zwangere en kinderen onder de 18 jaar. Dit gebied ligt binnen 100 km van een kerncentrale in Duitsland. Ook zal een grootschalig ongeval buiten de regio's waarbij veel mensen uit de regio's betrokken zijn, veel impact hebben binnen de regio's.

4. Toekomstige ontwikkelingen

Bij de totstandkoming van het regionaal risicoprofiel is ook rekening gehouden met regionale, interregionale en landelijke ontwikkelingen. Van veel van deze ontwikkelingen is op dit moment nog niet geheel duidelijk wat de gevolgen kunnen zijn voor de risico's uit het regionaal risicoprofiel. Enkele ontwikkelingen zijn echter al in gang gezet. Indien nodig zal het risicoprofiel tijdens de tussentijdse actualisatie aangepast worden.

Bevolkingsgroei en vergrijzing

Op 1 januari 2019 had Flevoland ruim 400.000 inwoners en Gooi en Vechtstreek ruim 250.000 inwoners. De verwachting is dat dit, net als in het grootste deel van Nederland, zal blijven stijgen. Het planbureau voorspelt daarnaast dat er in de nabije toekomst meer ouderen zullen komen die langer thuis zullen (moeten) blijven wonen en dat de vergrijzing in de kleinere gemeenten bovengemiddeld snel gaat stijgen.

Deze ontwikkelingen hebben invloed op meerdere risico's uit dit risicoprofiel. Zo heeft bevolkingsgroei (en verdichting) onder andere gevolgen voor de impact van uitval van elektriciteit, overstromingen en extreem weer. Bij een toenemende vergrijzing neemt de zelfredzaamheid af.

Klimaatverandering

Door de opwarming van de aarde zal de zeespiegel nog verder stijgen en weersextremen, zoals: korte hittegolven en extreme neerslag (clusterbuien), zullen vaker voorkomen. Gezien de ligging onder de zeespiegel heeft dit ook effect op een mogelijke overstroming. Om de klimaatverandering zoveel mogelijk tegen te gaan, zal de roep om alternatieve (groene) energievormen nog verder toenemen.

Energietransitie & Lelystad Airport

Dit zijn twee ontwikkelingen die al op een dergelijke wijze spelen in de regio dat deze zijn aangeduid bij overige prioritaire risico's in paragraaf 5.4.

5. Risicobeeld en scenario's

Uit de risico-inventarisatie komt een globaal risicobeeld naar voren op basis van de relevantie van de 25 landelijk benoemde crisistypen voor één of beide regio's. Zie bijlage II voor een uitgebreide toelichting.

In totaal zijn 38 incidenttypen die voor één of beide regio's relevant kunnen zijn, verder beoordeeld op het risico hiervan. Dit is gebeurd in samenwerking met vakspecialisten² door middel van een online survey. Vervolgens zijn 28 relevante en risicovolle incidenttypen verder uitgewerkt in voorbeeldscenario's (zie bijlage III). De beschreven scenario's zijn scenario's die redelijkerwijs voor kunnen komen. Deze sluiten andere, gelijkwaardige scenario's, die onder hetzelfde crisis- of incidenttype vallen, niet uit.

Onder het maatschappelijk thema *vitale infrastructuur en voorzieningen – verstoring telecommunicatie en ICT* is het incidenttype 'cyber' toegevoegd.

Onder het maatschappelijk thema *sociaal maatschappelijke omgeving – verstoring openbare orde* zijn de incidenttypen 'gewelddadige eenling' en 'meervoudige aanslag' toegevoegd.

5.1 Impact- en waarschijnlijkheidsbeoordeling

De methode voor de impact-beoordeling volgt uit de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel uit 2009 en is gebaseerd op de Nationale Risicobeoordeling. De nationale methode is een directe vertaling van de doelstelling van de Strategie Nationale Veiligheid: bescherming van de vitale belangen van Nederland.

De impact wordt getoetst op 6 vitale belangen (zie bijlage IV)

- Territoriale veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Economische veiligheid
- Ecologische veiligheid
- Sociale en politieke stabiliteit
- Veiligheid van cultureel erfgoed

Bij de beoordeling van de waarschijnlijkheid, is de methode van het Programma Nationale Veiligheid gevolgd. Per scenario, met bijbehorende impact, is de waarschijnlijkheid dat dit incident zich voordoet bepaald. Hierbij zijn bestaande proactieve, preventieve en voorbereidende maatregelen die de waarschijnlijkheid verkleinen, meegenomen.

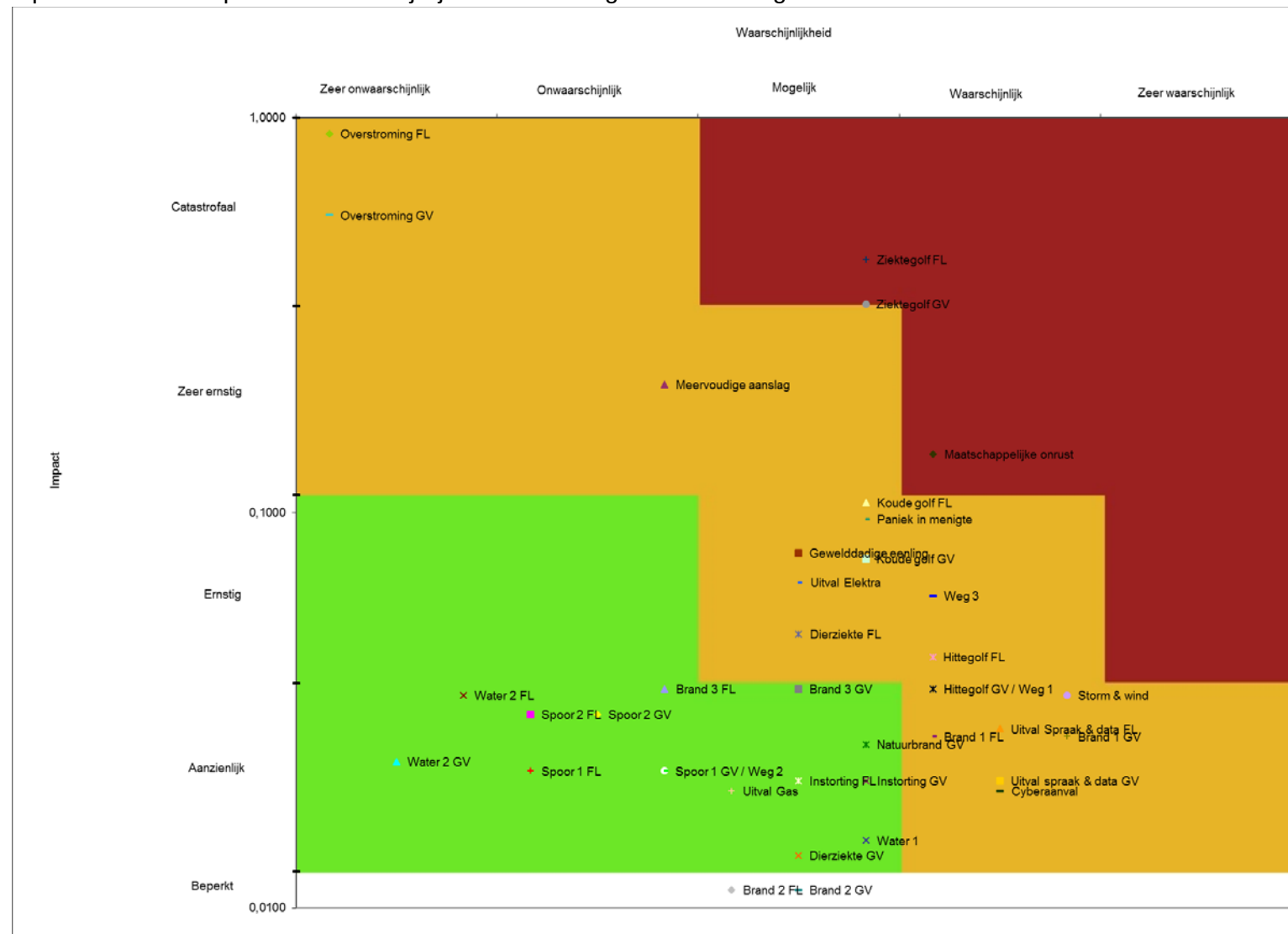
De waarschijnlijkheid is opgedeeld in 5 klassen (zie bijlage IV)

- zeer onwaarschijnlijk
- Onwaarschijnlijk
- Mogelijk
- Waarschijnlijk
- zeer waarschijnlijk

² Deze vakspecialisten komen naast de 4 kolommen onder andere uit defensie, partners met betrekking tot (vitale) infrastructuur, waterschappen.

5.2 Risicodiagram

Op basis van de impact en waarschijnlijkheid is het volgende risicodiagram ontstaan.

Toelichting incidenttypen

Water 1:
Waterongeval recreatieschip

Water 2:
Waterongeval brandbare vloeistof

Weg 1:
Wegongeval personenvervoer

Weg 2:
Wegongeval brandbare vloeistof

Weg 3:
Wegongeval giftige stof

Spoor 1:
Ongeval passagierstrein

Spoor 2:
Spoorongeval giftige stof

Brand 1:
Object met niet zelfredzamen

Brand 2:
Object met publieksfunctie

Brand 3:
Dichte binnensteden

5.3 Verschillen tussen beide veiligheidsregio's

In het risicodiagram is te zien dat de meeste risico's voor beide veiligheidsregio's gelijk zijn. In enkele gevallen zijn er echter verschillen te zien.

Risico's met een hogere impact voor Flevoland dan voor Gooi en Vechtstreek

Voor sommige risico's is te zien dat de impact in Flevoland groter dan het risico in Gooi en Vechtstreek. In de expertsessies is geconcludeerd dat dit voornamelijk het gevolg is van een grotere oppervlakte en meer inwoners.

- Overstroming
- Ziektegolf besmettelijke ziekte
- Koude golf, sneeuw en ijzel
- Hitte golf
- Ziektegolf dierziekte
- Uitval voorzieningen voor spraak en data
- Incident vervoer water (brandbare/explosief)

Risico's met een hogere waarschijnlijkheid voor Gooi en Vechtstreek dan voor Flevoland

Voor sommige risico's is te zien dat de waarschijnlijkheid in Gooi en Vechtstreek hoger is dan die in Flevoland. In de expertsessies is geconcludeerd dat dit voornamelijk het gevolg is van meer transport of meer en/of oudere gebouwen van dit betreffende scenario.

- Brand in dichte binnensteden
- Brand in gebouwen met niet- of verminderd zelfredzame personen
- Brand in gebouwen met een grootschalige publieksfunctie
- Incident treinverkeer (geen gevaarlijke stof)
- Incident spoorvervoer (giftige stof)
- Instorting door explosie

Risico van overstroming voor Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Voor de overstromingsrisico's is de impact in Flevoland groter dan voor Gooi en Vechtstreek. Dit is het gevolg van het scenario dat voor Flevoland uitgaat van een kortere waarschuwingstijd en minder mogelijkheid tot vroegtijdige evacuatie.

Risico van dierziekten voor Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Voor een ziektegolf van een dierziekte is de impact in Flevoland groter dan voor Gooi en Vechtstreek. Dit is het gevolg van een groter aantal dierhouderijen in Flevoland. De gevolgen voor Gooi en Vechtstreek beperken zich tot een ophokplicht voor kinderboerderijen en particulieren en lichte onrust onder de bevolking over contact met wilde vogels.

5.4 Prioritering van de risico's

Prioritaire risico's uit het risicodiagram

Op basis van de impact en waarschijnlijkheid is in het risicodiagram te zien welke risico's hoger en welke lager scoren. Alle incidenttypen die in het groene deel van het risicodiagram vallen, worden niet als prioritair benoemd door de lage impact en/of waarschijnlijkheid. Op basis hiervan is de onderstaande prioritering opgesteld waarbij het meest risicovolle thema bovenaan staat. Tussen haakjes staat de risico-volgorde uit het risicodiagram waarbij 1 het hoogste risico is. Waar van toepassing is dit gespecificeerd per veiligheidsregio.

Gezondheid

Ziektegolf besmettelijke ziekte (1)

Sociaal Maatschappelijke omgeving

Maatschappelijke onrust (2) en Paniek in menigte (4)
Meervoudige aanslag (7) en Gewelddadige eenling (9)

Natuurlijke omgeving – Extreme weersomstandigheden

Koude golf (G&V 6, FL 3) / Storm en Wind (3) en Hittegolf (G&V 9, FL 8)

Technologische omgeving – Incidenten met giftige stof in de open lucht

Wegongeval giftige stof (5)

Verkeer en vervoer – Incidenten op land

Incident wegverkeer personenvervoer (9)

Gebouwde omgeving – Branden in kwetsbare objecten

Brand in gebouwen met niet- of verminderd zelfredzame personen (G&V 6, FL 11)

Vitale infrastructuur en voorzieningen

Uitval spraak en data (G&V 11, FL 8), Uitval Elektra (10) en Cyberaanval (11)

Natuurlijke omgeving – Dierziekten

Ziektegolf dierziekte (FL 12)

Overige prioritaire risico's

Naast de risico's die als prioritair naar voren komen uit het risicodiagram, zijn er meerdere regionale risico's waar aandacht aan besteed moet worden in de komende jaren.

Overstromingsrisico's

Dit risico is opgenomen in het regionaal risicoprofiel maar wordt gezien de onwaarschijnlijkheid niet gezien als een prioritair risico. Het risico blijft echter aanwezig en de gevolgen zijn desastreus. Beide regio's kunnen getroffen worden door overstromingen en met name Gooi en Vechtstreek is gevoelig voor overstromingen vanuit buurregio's. Mede doordat het risico reëel blijft wordt er op dit moment al nauw samengewerkt met de beide waterschappen in het project Water en Evacuatie vanuit het Veiligheidsberaad. Ook vindt intensieve samenwerking plaats binnen de Stuurgroep Crisisbeheersing (Dreigende) Overstroming Randstad (SCOR) voor de regio Gooi en Vechtstreek.

Ondanks dat het risico van overstromingen niet als prioritair gewaardeerd wordt, wordt geadviseerd de huidige inzet en samenwerking op dit thema te continueren en in te blijven zetten op samenwerking.

Risico's van de energietransitie

Het begrip energietransitie omvat vele ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld zonneparken en energieopslagsystemen, maar ook voertuigen op waterstof en energie opwekking door biomassa. Specifieke scenario's omtrent de energietransitie zijn niet opgenomen in het risicoprofiel maar de ontwikkeling hiervan heeft wel impact op de risico's binnen de regio. Het risico is zelfs al aanwezig in beide regio's en de energietransitie kent een snelle groei en er ontpoppen zich steeds meer verschillende facetten van deze transitie.

Dat veel ontwikkelingen nieuw zijn betekent ook dat niet alle risico's al inzichtelijk zijn. Er spelen nog vele onbekende factoren en het effect van dergelijke risico's is nog moeilijk te kwantificeren. Dat de energietransitie risico's met zich meebrengt valt te ontlezen aan incidenten die al hebben plaatsgevonden. De brand in de Stella fabriek (opslag van fietsaccu's) duurde uiteindelijk twee weken. Dit leidde tot een GRIP 3 situatie en een gehele woonwijk moest geëvacueerd worden. In België is een Energie Opslag Systeem gaan branden waarbij het twee dagen duurde en de giftige gassen tot 5 kilometer benedenwinds tientallen mensen in het ziekenhuis deed belanden en een snelweg afgesloten moest worden.

De regio Flevoland zet groots in op de energietransitie, veranderingen worden vanuit provincie en gemeenten gestimuleerd. Flevoland kent al zijn windmolens, maar ook heeft en krijgt het grote zonneparken, zijn er energie opslag systemen aanwezig, is er opslag van accu's en ook de biomassa industrie is aanwezig. Ook de regio Gooi- en Vechtstreek ziet steeds meer ontwikkelingen op dit gebied. De trend die het nu volgt, gestimuleerd door de (lokale) overheden, zorgt voor steeds meer energietransitie in beide regio's, een regelgevend kader hiervoor is op dit moment nog beperkt aanwezig.

Er is op dit moment nog onvoldoende beeld bij de effecten van een incident. Eerder genoemde incidenten geven een eerste beeld maar er spelen nog meerdere onbekende factoren. De veiligheidsregio's zullen zich hierop moeten gaan voorbereiden.

Risico van luchtvaartincidenten voor Flevoland

Het plan is om in de nabije toekomst Lelystad Airport open te stellen gesteld voor middelgrote passagiersvliegtuigen met uiteindelijk maximaal 45.000 vliegbewegingen per jaar. De voorbereidingen hiervoor zijn al gestart en ook de Veiligheidsregio Flevoland is hier nauw bij betrokken.

Het grootste risico voor een incident met een vliegtuig is op- of vlakbij de luchthaven. Binnen 1 kilometer aan beide uiteindes van de baan alsmede 150 meter aan beider zijden van de baan vinden meer dan 60% van de luchtvaartincidenten plaats. De kans op luchtvaartincidenten met grote passagiersvliegtuigen ligt lager dan luchtvaartincidenten met kleine vliegtuigen. Echter, luchtvaartincidenten met grote passagiersvliegtuigen hebben een aanzienlijkere impact. Lelystad Airport zal als de plannen doorgaan voldoen aan een categorie 7 vliegveld, conform de EASA (European Aviation Safety Agency) wet- en regelgeving. Dit houdt onder andere in dat de luchthaven beschikt over een professionele en toegeruste luchthavenbrandweer die binnen 3 minuten na alarmering bij een incident aan één van de koppen van de baan aanwezig moet kunnen zijn.

Met de komst van grote passagiersvliegtuigen komt ook meer brandstoftransport en –opslag. Dit vindt plaats met tankwagens vanaf Schiphol. Het risico behelst voornamelijk de overslag tussen tanker en vliegtuig. Het vervoer en ook de opslag op Lelystad Airport kunnen van invloed zijn op het risico binnen het regionaal risicoprofiel.

Ondanks dat in dit plan nog geen rekening gehouden wordt met deze geplande eindsituatie, is het risico met betrekking tot luchtvaartincidenten een incidenttype om mee te nemen in het

regionaal risicoprofiel. Het landen en opstijgen van middelgrote passagiersvliegtuigen is een nieuw risico voor beide regio's en Veiligheidsregio Flevoland zal zich dan ook moeten prepareren op grootschalige luchtvaartincidenten. Naast het risico van luchtvaartongevallen zal de openstelling voor middelgrote passagiersvliegtuigen gevolgen hebben voor andere incidenttypen uit dit regionaal risicoprofiel zoals het vervoer van brandbare vloeistoffen en terrorisme.